ל) [בכח"י נוסף: ושחיק.
 ועיין שלנ"ל], כ) כחובות
 עט:, ג) ["א"י ליחא בכח"י,

ושם בזיון דירקא או בזיון דשוקא], ד) [בכת"י ודפו"ר: בכתא דכתפא], ד) נדרים

דכספא], ה)

לקריבך], ז) פסחים לא. ב"מ קו:, ה) כתובות י. יבמות

קו, ע) סנהדרין כט: מגילה ה., י) כתובות יב: ב"ק

קיח. [ב"מ לז. ב"ב קנד.],

לו... (בי מוס' פסחים קו: ד"ה שבקיה וכו' גרסו הכל רבי ירמיה], () תענית ד.,

מ) ולעיל ז ע"ל ע"שו. כ) ולעיל

מג ע"ל], **מ)** ס"ל דאמרי. רש"ל, ע) [ברש"י שברי"ף:

וכ"ם שחין לחוש שמח וכו"],

יוכיים שמון נמוש שממו זכו], ב) ר"ל בדברים, ל) [ברש"י שברי"ף נוסף: מכל מקום],

ק) [ברש"י שברי"ף: תרומה מסתמח מחוקינן ליה בחוקת שנתרלה], ל) [בדפו"ר: נמי,

יכל"ל. (רש"ש)ן. ש) ולעיל י

יוכר"כ. (נט"ט)], ט) [נעיר י ע"ב], ס) [במדבר כז. ועי' ב"ב קיא ע"ב], א) [עי' כתובות נג

קיול כן או [כליל נתרלה האב. (מ"א], ב) [ל"ל נתרלה האב. (רש"ש)], ג) [פ" משפטים ס" נט], ד) [ב"מ פו ע"א], ד) [שם

בד"ה מאן], ו) ניבמות קיב

סוע"ב], ז) [עירובין מו ע"ב], ס) [לעיל י ע"ב], ט) [לעיל

ה ע"לו. י) וכתובות נו ע"בו.

ל) [נדל"ל: למקבל], ל) [נדל"ל זכה המקבל במתנה דוכין],

כנ. ברכות נו.. ו)

נר מצוה נמ א מיי׳ פ״ח מהל׳ תרומות ם ב מיי׳ פכ״ב מהל׳ אישות

עין משפם

הל"ה סמג עשין מח ולאין פא טוש"ע אה"ע [סי לו סעי ג] וסי ל סעי ד: ג ד מיי׳ פ״ח מהל׳ תרומות הלט"ז:

> מוסף רש"י הובא בסוף המסכת.

תום' ר"י הזכז הבן. כשקדש אביו לו אשה בלא ידיעתו ולא הודיעו. בלא ידיעתו ולא הודיעו. שוויה שליח. הבן שוי לאביו [שליח] לקדש לו אשה. וזה השליחות אינו צריך לעדים שאין זה אלא להודיע . אמתת הדבר והואיל ושניהם מודים אין כאן מקום לעדות. וכן נראה מהתוספתא* כמו שכתבנו בפרק האומר** וכ״כ הר"ם פ"ג [מאישות הט"ו] הר"ב פ"ג [מאישות שפי' ובה"ג. וכ"נ מפיר"ש שפי' ארצויי ארצי קמיה פי' גילה . דעתו לפני אביו שהוא חפץ בעתו לפני אביו שהוא חפץ באשה והאב נעשה שליח מאליו דוכין לאדם שלא בפניו. ועיקר הגירסא היא דילמא ארצויי ארצי קמיה ושתיק כלומר האב הודיעו אחר מעשה וספר לו מה ודאי נתרצה. מר. רבינא. לא סבירא ליה להא דרב ושמואל. ראמרי שאע״פ שלא ידע האב שקבלה בתו קדושיה אם נתרצה כששמע הוו קדושין, כששמע הוו קדושי, ורבינא ס״ל דהואיל ובשעת קדושין לא ידעי הנך שהם בעלי דבר, רצוי דאחר מעשה לאו כלום הוא. ור"ש פירש מר רלא סבר לה וכו׳ וכ״ש דלא חיישינן שמא עשאו שליח אא״כ שמענו. ופירוש ר״ש אא"כ שמענו. ופירוש ר"ש וגרסתו אינו מקובל, וכי מה הועיל ברצויו אם לא עשאו שליח בביאור. דבשלמא גבי ממון הכל תלוי בדעת הנותן ואין יו במקבל אלא לזכות במתנה ואם יזכה לו אחר זכה ם במתנה המקבל דוכין לאדם שלא בפניו, אבל גבי קדושין הוא צריך שיאמר דברים שיקנה בהם האשה, וטעמא דאחד מקדש אשה לאחר הוא דשלוחו של אדם כמותו ואם לא עשאו שליח מה יועיל. והראב״ד פירש שליח שוייה בעדים. ודחק עצמו לפרש בפרק האומר. בכישא. אגודה של ירק. הני מילי. שקידשה דרך כבוד. אידי ואידי. או בשוקא או בירקא בזיון לומר עדיין לא קידש מותרת היא הוא. ומדקאמר (רבה) [רבינא שמא נתרצה האב, שמע מינה דלים ליה האי מררא. ההוא ירית ליה האי סבוא. ההוא. שהיתה לו בת נערה או בת קטנה והוא היה רוצה להשיאה לקרובו ואשתו היתה כפתתו עד שהודה לדבריה שתנשא בתו לקרוב שלה. שיקדשנה קרוב שלה, בא ס קרטביו קרוב פרוז, קרוב שלו דרך הגג וקדשה. שארית ישראל. אית דמפרשי דאביי ורבא ס״ל כרב ושמואל דבעלמא אם נתרצה האב (דמשמע) מקודשת, והכא ליכא למיחש שמא נתרצה למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה. והעיקר כמ"ש למעלה דלא ס"ל כרב ושמואל, והכי

ופסק רב אלפס ובשאלתות מ דרב אחאי דהילכתא כרבינא דהוא בתראהא וסוף הוראה היהדי ורבה בר שימי נמי סבר כוותיה ולה חיישינן שמה נתרנה האב ואין נריך לא גט ולא מיאון בואפי׳ שידכו ואע״ג דמתמה גמרא לעיל (דף מד:) ואע"ג דשידכו מיהו איכא דאמרי אינו סובר כן וא"כ אין לריך לדחוק ולפרש מה שפי' ר"י לעילם אפילו מיאון אינה לריכה דוקא היכא דלא שידכו דאיכא למימר כמו שפי' בקונטרס ומיירי אפילו שידכו ואי משום דמתמה גמרא ואע"ג דשידכו איכא למימר דמאיכא דאמרי ואילך אית ליה סברא אחרת ומסתמא זו היא דאפילו בשידכו אינה לריכה מיאון שהרי כמו כן קאמר רבינא ועוד פסק בשאלתות דרב אחאי בקטנה שהלך אביה למדינת הים שהיא יכולה להתקדש מדרבנן ג כדין יתומה דאין לה אב דתקנו רבנן קידושין משום הפקרי וזו שהלך אביה למד"ה הרי היא כיתומה משום הפקר וה"ר מנחם מיונ"י אינו מודה בדבר ומעשה אירע באחד שהלך לארץ רחוקה ולו בת קטנה ונתקדשה הבת ואסר ה"ר מנחם מיונ"י לקיימה ואמר חיישינן שמא יקדשנה אביה לאיש אחר במקום שהוא ונמנא בא זה עליה בחיסור חשת חיש ושלח לו רבינו תם לדבריך °אם מת האב במד"ה היא תאסר לכל אדם לעולם שמא קידשה אביה במדינת הים ואין אנו יודעים למי והשיב רבינו מנחם דלהא לא חיישינן שמא יקדש אמרי׳ד שמא קידש לא אמרינן דכי האי גוונא אמר פרק כל הגט (גיטין דף כח:) לשמא מת לא חיישי׳ לשמא ימות תנאי היא וקי"ל כרבי יוסי דפליג עליה דר"מ דאמר חיישינן לשמא ימות דר"מ ור' יוסי הלכה כר׳ יוסיי פועל זה אמר ר״ת דהשתא דאתית להכי אף כשהיא קטנה מותרת

בפירןש אמר מר לא סבירא ליה להא דשמואל. דקאמר לעיל שמא נסרלה הכן. בקידושין שקידש לו האב שלא מדעתו לא אמרינן חיישינן שמא נתרלהם לראשון ופירש בקונטרם דהיינו רבינא דלא סבר לדשמואל ואע"ג דקאמר רבינא אפי' למ"ד דחיישינן

שמא נתרלה האב לאו משום דס"ל הכי אלא לרווחא דמילתא נקטיה

האיש מקדש פרק שני קידושין

שמא נתרצה הבן לא אמרינן אמרי ליה רבנן לרבינא ודילמא שליח שויה לא חציף איניש לשויי לאבוה שליח ודילמא ארצויי ארצייה קמיה אמר (6) ליה רבה בר שימי בפירוש אמר מר דלא סבר להא דרב ושמואל ההוא גברא דקדיש בכישא דירקא בשוקא אמר רבינא אפילו למאן דאמר חוששיו שמא נתרצה האב הני מילי ידרך כבוד אבל דרך בזיון לא א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא בזיון דמאי אי בזיון דירקא אי בזיון דשוקא נפקא מינה דקדיש סבכספא בשוקא או בכישא דירקא בביתא מאי א"ל אידי ואידי דרך בזיון הוא יההוא דאמר לקריבאי והיא אמרה לקריבה כפתיה עד דאמר לה תיהוי ילקריבה אדאכלי ושתי אתא קריביה באיגרא וקדשה אמר אביי יכתיב בשארית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב יירבא אמר חזקה אין אדם מורח בסעודה ומפסידה מאי בינייהו איכא בינייהו דלא מרח: נתקדשה לדעת אביה והלך אביה למדינת הים ועמדה ונישאת אמר רב אוכלת בתרומה עד שיבא אביה וימחה רב אסי אמר "אינה אוכלת שמא יבוא אביה וימחה ונמצאת זרה אוכלת בתרומה למפרע יהוה עובדא וחש לה רב להא דרב אםי אמר י רב שמואל בר רב יצחק ומודה רב ישאם מתה אינו יורשה יאוקי ממונא בחזקת מריה נתקדשה לדעת וניסת שלא לדעת ואביה כאן רב הונא אמר יאינה אוכלת רב ירמיה בר אבא אמר אוכלת רב הונא אמר אינה אוכלת ואפי' לרב דאמר אוכלת התם הוא דלא איתיה לאב אבל הכא דאיתיה לאב האי דאישתיק מירתח רתח רב ירמיה בר אבא אמר אוכלת ואפי' לרב אסי דאמר אינה אוכלת התם הוא דשמא יבוא אביה וימחה אבל הכא מרשתיק איתנוחי איתנחא ליִה נתקדשה שלא לדעת אביה וניסת שלא דכיון דלא חיישי׳ שמא קידש א״כ היא מותרת לעולם דכל שעה ושעה לדעת ואביה כאן רב הונא אמר אוכלת ירב ירמיה בר אבא אמר יאינה אוכלת יש לנו לומר דעדיין לא קידש ואפי׳ חיישת שמא יקדש הואיל וכל שעה יש

דאב בקידושי בתו בכל דהו ניחא ליה דטב למיתב טן דוש אבל גברא דייק ונסיב ובן אינו ברשות אביו לקדש לו אשה שלא בשליחותו: ודילמה הרלויי הרלי. בן קמיה חביו וגילה לו דעתו שהוח חפץ בה

והאב נעשה לו שליח מאליו חכין לאדם שלא בפניו 0: מר. רבינא: בפירוש. שמעתי ממנו דלא סבר ליה לדרב ושמואל (דאין) ₪ חוששין שמא נתרנה האב וכ"ש ש לשמא עשאו הבן שליח אח"כ שמענו ודקאמר אפילו למ"ד כו׳ לרווחא דמילתא כי היכי דלקבליה מיניה קאמר הכי: בכישת. חגודה וקטנה שלח לדעת אביה הואי: אידי ואידי. בחדא מינייהו הוי בזיון: הוא אמר לקריבי. מעשה היה שהאיש אמר לתת בתו קטנה לקרובו ואשתו אמרה שיתננה לקרובה: כפתיה. יי הכריחתו והודה לה לתתה לקרובה ועשו סעודה לחיבת חיתון ווימנו את קרוביהן: באיגרא. בעליה: וקדשה. בסתר ועדיין לא קבל האב קידושין מקרוב של אשתו: לא יעשו עולה. ולא חיישינן בהא שמא נתרנה האב דלא הדר ביה מדבוריה: רבא אמר. טעמא אחרינא דודאי לא נתרצה דכיון דטרח האי אבי הבת לעשות סעודה אינו מפסידה: דלא טרה. לעשות סעודה. לאביי מכיון דאודי לה תו לא הדר ולא חיישינן לשמא נתרנה: אוכלם בסרומה. אם כהן הוא זה ואע"פ שלא היתה חופה זו לדעת האב ואמרו רבנן (כתובות דף מ:) אין האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס לחופה טזו הואיל וקידושיה לדעתו היו חופה נמי ניחא ליה עד שנשמע שיבא וימחה: ומודה רב. אע"ג דגבי תרומה די מחזקינן ליה בחזקה שנתרלה בחופה התם הוא דאי נימא ה לא נתרצה אכלה מדאורייתא דארוסה אוכלת בתרומה דבר תורהש אבל לענין ירושה דבעינן שארום מודה דאינו אלא כארוסא ואם מתה אינו יורשה דכיון דמספקא לן אם מתרצה בחופה או לאו אוקימנא ממונא בחזקת מריה: ונשאת שלא לדעת. לא הודיעתו: ומה התם

דקידושיה דחורייתא. שנתקדשה לדעת:

נראין

תורה אור השלם

ו. שְאַרִית יִשְׂרְאֵל לֹא יַעֲשׁוּ עולה ולא ידברו כוב ולא מצא בפיהם לשון תרמית הַמָּה יִרעוּ וְרְבְצוּ וְאֵין צפניה ג יג מחריד: בַּרוֹמֶץ לַשָּׁנַיִם וְכֶּעְשָׁן לְעִינְיִם בֵּן הֶעְצֵל לְשׁלְחָיו: משליי כו משליי כו

גליון חש"ם

תום' ד"ה בפירוש וכו' אם מת האב במדינת הים היא תאסר לכל אדם. עיון סוטה י' יואם לכל אום. פין טוסט ע״ל ונמסרש״ל נח״ל של בא״ד וע״ו אמר ר״ת וכו'. י יומא נה ע"ד חד"ת וכו'. ע" יומא נה ע"ד חד"ה אלא בחטאת:

הנהות הב"ח (מ) נמרא למר להו רבה בר

מוסף תוספות

א. פסקינן כבתראי לפי שדקדקו יותר מן הראשונים להעמיד הלכה על בוריה. תוס׳ לקמן ד״ה הוה עובדא. מיאון אלא משום שהצריכו גט דמחמת הגט חיישינן שמא יאמרו אין קדושין תופסין באחותה. תוס' הרח"ש. ג. המום' הרא"ש ועוד ראשונים מביאים את השאלתות בל"א וכן כתוב אללינו בשאלתות. וכז כתב בשאילתות דר"א דשדיך ועוד כתב בשאלתות הא האמרינן דיכולה אמה . היינו היכא דשכיב אב אבל אביה קיים לא יכולה. (וע"ש לגני סלך למדה"י ועי' רש"ש). ד. דכי מת אוקמה אחזקתה ואין חוששין שמא קידש אבל ואין מתירין אותה לזה ואע״פ שיש לומר כל שעתא ושעתא

אמר עולא הא דרב הונא ²⁰כחומץ לשנים וכעשן לעינים השתא ומה התם דקידושי דאורייתא אמרת לא אכלה הכא לא כל שכן

אללו ולא דמי לשמא ימות דהתם מיירי שאסר את אשתו בתרומה כשהגט חל שעה אחת לפני מיתחוה ואיכא למימר דמיד ימות נמלא דכל שעה אסורה לאכול בתרומה דאיכא למימר דמיד ימות אבל הכא דאינה אסורה עד שיחולו הקידושין שקידש אביה שם כל שעה איכא למימר עדיין לא חלו הקידושין כדפי׳ והביא ר״ת ראיה מהלכות גדולות שפירש בהלכות קידושין קטנה דאיתא לאבוה במדינת הים ואנסיבתא אמה שאלתא הדא מלחא קמיה דרבנן ואמרו שפיר עבדת אמה דנישואין תקינו לקטנה אם איתיה לאב מקדשה קידושין מן התורה ואי ליתיה מינסבא בתיקון חכמים ולכי גדלה גדלי נישואין בהדה ולכי אתי אב לא לריך לקדשה: רבמצאת זרה למפרע. נראה דורה דנקע לא קאמר שתהא זרה דאורייתא שהרי מן המורה ארוסה אוכלה בתרומה אלא זרה דרבנן קאמר ואע"ג דלא שייך הכא לא משום סימפון" ולא משום שמא ימוגוש דאורייתא שהרי מן המורה ארוסה אוכלת בתרומה אלא זרה דרבנן קאמר ואע"ג דלא שייך הכא לא משום סימפון" ולא משום שמא ימוגוש דכיון דנכנסת לחופה דוכתא מייחד להי ומבדק בדיק להי אפ"ה לא חילקו חכמים בין ארוסה לארוסה כלותר כיון שאין חופתה חופה גמורה שהאב יכול למחות לא פלוג רבנן בין זו ללא נכנסה לחופה כלל: הזה עובדא וחש לה רב להא דרב אתי. נראה דהלכה כרצ המורה שהאב ביה רב אך ר"ת פסק הילכתא כרצ שהרי רב אסי היה תלמידו ובכל מקום שהרב והתלמין הלכה כדברי הרב באמוראי ראשונים עד אביי ורבא אבל מכאן ואילך פסקינן כבתראי לפי שדקדקו יותר מן הראשונים להעמיד הלכה על בוריה ואע"ג דחש לה רב להא דרב אסי מש"ה לא חזר בו אלא חומרא בעלמא שהחמיר אנפשיה כמו שמנינו בפ"ק דמגילה (דף ה.) אמר רב מגילה בזמנה ביחיד שלא בזמנה בעשרה רב אסי אמר אחד זה ואחד זה בעשרה הוה עובדא וחש לה רב להא דרב אסי ואפ״ה קי״ל כרב דהא ר׳ יוחנן קאי כוומיה בפ"ב דמגילה (דף יע:) דאמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן הקורא במגילה הכתובה בין הכתובים לא ילא ומחו ליה אמוחיה לא שנו

אלא בצבור מפני כבוד לבור אבל יחיד לא אלמא משמע דפעמים קורין אותה ביחיד והיינו בזמנה כרבי: אוקי ממונא בחוקת מריה. ואפי׳ הוא מוחוק בנכסי מלוג שלה אינו בחוקמו אלא בחוקת יורשי האשה דתפיסמו שלא כדין היתה ואט"ג דשרי לה רב לאכול בתרומה היינו משום דמן התורה ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה כדפירש בקונטרס": נראיו

שהיא ברשות אביה אינה עומדת בחזקתו של זה כדי שנאמר כן. למנ"ן. ה. דתניא התם הר"ז גיטך שעה אחת קודם למיתתי

קאמרי אע״פ שאמר בתחלה להשיאה לקרובו ליכא למיחש . שאמר לבתו בחשאי צאי וקבלי קדושיך מן פלוני קרובי ונמצא שנתקדשה על דעת אביה. ולא ידברו כזב. וזה הודה לדבריה שתנשא לקרוב שלה. אין אדם טורח. והם הכינו הסעודה מפני קרוב שלה. ומסתברא דהלכתא (כרבה) [כרבא] ואם לא טרח בסעודה חיישינן שנתקדשה לדעתו הואיל והיה דעתו להשיאה לקרובו. ר"ח ז"ל חשש להא דרב ושמואל וכל הגאונים ז"ל והר"ף והר"ם [אישות פ"ג הי"נ] לא חששו לדרב ושמואל ופסקו כרבינא. אינה אוכלת. כל זמן שהיא נערה או קטנה אבל

אסורה לאכול בתרומה מיד. לשנ"ח. 1. מאחר שהוא זן אותה תמיד מוציאה מבית אביה ומיחד לה מקום שלא תפסיד מזונותיה לחלקם לקרוביה. לש"י כתונות נו ע"ב. 7. ונראה לי דלאו ראיה מההיא דמגילה דכיון דחש לה רב לדרב אסי אנן נמי יש לן למיחש והא דקי"ל דמגילה ביחיד לא מדברי רב אלא מדברי ר' יוחנן. מוס' סרמ"ש [ועי' מהרש"ח]. ח. ולפי טעם זה אין

מטמא לה. מוס' הלש"ש. אחר שבגרה אוכלת שהרי אם יבא אביה לא יכול למחות, ואע"פ שנשאת כשהיא קטנה. וחש לה. בקטנה שנשאת שלא לדעת אביה ולא התירה לאכול בתרומה עד שתבגר. ר"ח פסק כרב מדלא אשכחן דהדר ביה רב. והרי"ף והר"ם פסקו כרב אסי דהא רב גופיה חייש לה, בתרומות פ"ח [הט"ז]. אינו יורשה. הבעל לא מנדוניתא ולא מנכסי מלוג שלה אבל מאתים שכתב לה הוא יורשה רבחזקתו הם, ועוד שאם אביה רוצה בנשואין הכל של בעל, ואם אינו רוצה אין כאן נשואין והוא לא כתב לה אלא מחמת הנשואין. כאן. בעיר ומראה עצמו כנכרי שאינו מדבר ומתעסק כלל בנשואין. [איתנוחא ליהן. והיה דעתו נוחה בנשואין. והלכתא כרב הונא (שנעשית כיתומה בחיי האב לומר) דרביה דר' ירמיה הוה וכן פסק הר"ם [תרומות שם]. ואביה כאן.
כשקדשה ונשאת. כחומץ לשינים וכעשן לעינים. שהוא קשה כך מימרא דרב הונא קשיא עם מימריה דלעיל. דאיכא קדושין דאורייתא. דהא נתקדשה לדעת אביה.
*ליתא לפנינו בתוספתא, והוא בירושלמי קידושין פ"ג ה"א. **ליתא לפנינו שם.